

**Zalecenia dla oddziałów/ośrodków dziennych
realizujących świadczenia z zakresu rehabilitacji leczniczej,
ze szczególnym uwzględnieniem oddziałów/ośrodków
dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego w stanie epidemii wirusa SARS-
CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19**

**Konsultanta Krajowego w dziedzinie rehabilitacji medycznej
Prezesa Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji
Prof. UM dr hab. n. med. Piotra Majchera**

**Zakład Rehabilitacji i Fizjoterapii Katedry Rehabilitacji, Fizjoterapii i Balneoterapii
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie**

20-093 Lublin, ul. Dr Witolda Chodźki 7, tel.: 81 448 67 80, 83

e-mail: paulinapiotr@wp.pl; piotr.majcher@umlub.pl

Zalecenia dotyczące zasad realizacji świadczeń z zakresu rehabilitacji leczniczej w oddziałach/ośrodkach dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego muszą być stosowane łącznie z ogólnymi wytycznymi/zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS), rozporządzeniami Ministra Zdrowia (MZ) i innych Ministrów oraz rozporządzeniami Rady Ministrów, związanymi z stanem epidemii COVID-19 w Polsce, w szczególności z wytycznymi dotyczącymi rehabilitacji leczniczej, opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju i GIS oraz z wytycznymi GIS, MZ i Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącymi pracy przedszkoli, szkół, poradni psychologiczno-pedagogicznych, schronisk młodzieżowych i innych placówek organizujących zajęcia pozaszkolne, w zakresie prowadzenia działań edukacyjnych, w tym także zajęć rewalidacyjnych, rewalidacyjno-wychowawczych i wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka.

Dodatkowe świadczenia (poza fizjoterapeutycznymi), polegające na oddziaływaniu psychologicznym, pedagogicznym, logopedycznym itp., podlegają takim samym zasadom jak świadczenia fizjoterapeutyczne, dlatego wymagają w obecnej sytuacji sanitarno-epidemiologicznej realizacji w miarę możliwości w formie zajęć indywidualnych lub w nielicznych grupach, z zachowaniem odpowiednich środków bezpieczeństwa, m.in. w miarę możliwości w postaci 2-metrowych odstępów pomiędzy uczestnikami.

Zasadnicze obostrzenia związane z prowadzeniem rehabilitacji leczniczej w warunkach pandemii COVID-19 w zakresie realizacji świadczeń w oddziałach/ośrodkach dla dzieci z zaburzeniami wieku rozwojowego, podobnie jak w innych oddziałach/ośrodkach dziennej rehabilitacji lub gabinetach fizjoterapii ambulatoryjnej, wymuszają następującą reorganizację działalności świadczeniodawców udzielających tych świadczeń.

1. Realizacja świadczeń z zakresu rehabilitacji leczniczej uwarunkowana jest odpowiednią powierzchnią placówki, która dotyczy liczby i powierzchni gabinetów oraz sal terapeutycznych, a także możliwości zastosowania odpowiednich osłon lub ekranów pozwalających na zachowanie odpowiednich odległości pomiędzy personelem i innymi świadczeniobiorcami.
2. Konieczne jest wyznaczenie i oznaczenie odrębnego pomieszczenia na izolatorium.
3. Konieczne jest usunięcie zbędnych elementów wyposażenia, szczególnie bezwzględne usunięcie elementów niedających się do dezynfekcji.
4. Optymalnym rozwiązaniem byłoby realizowanie świadczeń w osobnych gabinetach lub pomiędzy przegrodami zabezpieczającymi. Jednak infrastruktura niektórych obiektów realizujących świadczenia utrudnia albo uniemożliwia realizację świadczeń z zachowaniem wymaganych 2-metrowanych odstępów pomiędzy osobami. W przypadku braku odpowiedniej powierzchni u świadczeniodawców, konieczne jest wprowadzenie działań organizacyjnych pozwalających uniknąć gromadzenia się pacjentów bez zachowania wymaganego dystansu i pozwalających na dokonanie dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu.
5. Zaleca się w miarę możliwości rejestrację świadczeniobiorcy na wyznaczoną godzinę realizacji świadczeń.
6. W celu zmniejszenia ryzyka przenoszenia zakażenia rejestracja powinna odbywać się telefonicznie lub w inny zdalny sposób (np. drogą e-mail). Należy poinformować pacjentów o konieczności kontaktu telefonicznego w celu ustalenia możliwości realizacji świadczenia.
7. Przy wejściu do ośrodka powinny być umieszczone informacje o obligatoryjnej konieczności dezynfekcji rąk przez osoby dorosłe i dzieci powyżej 4 r.ż. oraz w widocznym miejscu wystawione dozowniki z płynem dezynfekującym.
8. Przestrzeganie rygorów sanitarno-epidemiologicznych nakazuje dodatkowe przerwy pomiędzy udzielaniem świadczeń kolejnym pacjentom w celu wietrzenia pomieszczeń terapeutycznych, co najmniej raz na godzinę.
9. W miarę możliwości istnieje konieczność zapewnienia osobnego wejścia i wyjścia dla pacjentów i ich opiekunów w celu zachowania zasady braku kontaktu z innym świadczeniobiorcami.
10. Konieczność wykonywania następujących czynności:
  - wypełniania w każdym dniu realizacji świadczeń ankiety epidemiologicznej przez świadczeniobiorcę i/lub jego opiekuna;
  - po uzyskaniu zgody – dokonania pomiaru temperatury ciała termometrem bezdotykowym pracownikom, świadczeniobiorcom i ich opiekunom.
11. Konieczność stosowania przez personel dodatkowego zabezpieczenia w środki ochrony indywidualnej (maski medyczne, przyłbice, rękawiczki ochronne, płyny do dezynfekcji i odkażania rąk, powierzchni, przyrządów i aparatury medycznej).
12. Świadczeniobiorca i ewentualny opiekun, używają maseczek lub przyłbic oraz rękawiczek jednorazowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami lub zaleceniami.
13. Warunkiem bezpiecznej pracy z pacjentem podczas realizacji świadczeń rehabilitacji

lecniczej jest właściwa dezynfekcja powierzchni, przyrządów i urządzeń medycznych oraz dezynfekcja rękawiczek ochronnych lub ich zmiana po wizycie każdego pacjenta. Zasady te obowiązywały świadczeniodawców także przed pandemią COVID-19.

14. Oddziaływania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, itp. powinny być realizowane nie w maseczkach medycznych, ale w przyłbicach.
15. Obowiązki dotyczące transportu zbiorowego na miejsce udzielania świadczeń są określone rozporządzeniem Rady Ministrów sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, które wskazują, aby po transporcie każdego świadczeniobiorcy i jego opiekuna (którzy w trakcie transportu korzystają z rękawiczek ochronnych i maseczek (ewentualnie wraz z przyłbicami), zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami lub zaleceniami, zdezynfekować powierzchnie wewnętrzne, szyby od wewnątrz, klamki i poręcze środka transportu. Zalecany jest własny transport przez opiekuna lub osoby najbliższe.
16. Osoby podejrzane o infekcję COVID-19 należy izolować w pomieszczeniu do tego przeznaczonym. Konieczne jest skontaktowanie się z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w celu pozyskania dalszych instrukcji i zaleceń.
17. Konieczne jest zamieszczenie, w widocznym miejscu na drzwiach wejściowych do oddziału/ośrodka dziennej rehabilitacji następującej informacji:

Uprzejmie prosimy o stosowanie się do następujących zasad obowiązujących podczas udzielania świadczeń w... w okresie epidemii COVID-19:

1. Noszenie na terenie oddziału/ośrodka rehabilitacji **MASECZKI** – dotyczy wszystkich dorosłych i dzieci od 4 roku życia, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Używanie przez pacjenta i ewentualnego opiekuna rękawiczek jednorazowych.
3. **DEZYNFEKCJĘ RĄK** środkiem do dezynfekcji znajdującym się przy wejściu.
4. **ZMIANĘ OBUWIA** po wejściu do placówki.
5. Stosowanie własnych podkładow jednorazowych dla pacjenta wymagającego zmiany pieluchy lub pieluchomajtek.
6. Ograniczenie dotykania klamek i innych przedmiotów.
7. Wypełnienie każdego dnia **ANKIETY EPIDEMIOLOGICZNEJ** przez Pacjenta lub Opiekuna (mile widziany własny długopis)
8. Ścisłe przestrzeganie wyznaczonych godzin rehabilitacji i **PRZYCHODZENIE NA WSKAZANĄ W HARMONOGRAMIE GODZINĘ.**
9. Nie korzystanie podczas zabiegów z **dodatkowych, nie związanych z terapią, przedmiotów oraz z telefonów** komórkowych, chyba że korzystanie z nich związane jest z rodzajem biologicznej niepełnosprawności świadczeniobiorcy lub ewentualnego opiekuna.
10. **Opiekunów prosimy o zgłaszanie się bez biżuterii.**
11. Prosimy o pozostawianie wózków, nosidełek, toreb we wskazanym przez personel miejscu i przynoszenie jedynie rzeczy niezbędnych do terapii.

12. Przebywanie z **dzieckiem w placówce TYLKO JEDNEGO OPIEKUNA.**

**NIE DOSTOSOWANIE SIĘ DO KTÓREGOKOLWIEK Z WYMIENIONYCH ZALECEŃ MOŻE
SKUTKOWAĆ BRAKIEM MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAPLANOWANYCH ŚWIADCZEŃ.**

Dziękujemy

Powyższe zalecenia są jedynie rekomendacją Konsultanta krajowego w dziedzinie rehabilitacji medycznej oraz Prezesa Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji i nie mają mocy prawnej.

Prof.UM dr hab. n. med. Piotr Majcher
Konsultant krajowy w dziedzinie rehabilitacji medycznej
Prezes Polskiego Towarzystwa Rehabilitacji
/dokument podpisany elektronicznie/